

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 31/2024)

София, 14 август 2024 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 08.08.2024 г.	3
1.1	Реколта от есенници	3
1.2	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди.....	5
1.4	Площи и производство от трайни насаждения	5
1.5	Площи и производство от етерично-маслени култури	6
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	6
3.	Цени	6
3.1	Зърнени и маслодайни култури	6
3.2	Плодове и зеленчуци	7

Забележки: Материалът включва оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“, Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) и общински служби по земеделие, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара.

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 08.08.2024 г.

1.1 Реколта от есенници

При над 99% ожънати площи, оперативните данни към 08.08.2024 г. сочат относително запазване на производството на пшеница около миналогодишното ниво (-0,7%), като намалението на реколтираните площи с 4,9% е почти напълно компенсирано от по-високата продуктивност от декар. Прибраното количество ечемик бележи ръст от 22,8% на годишна база, поради съчетание от увеличени площи и по-голям добив от декар. Същевременно, при маслодайната рапица, тритикалето и ръжта се отчита намаление на продукцията, съответно с 22,2%, 23,4% и 25,9%.

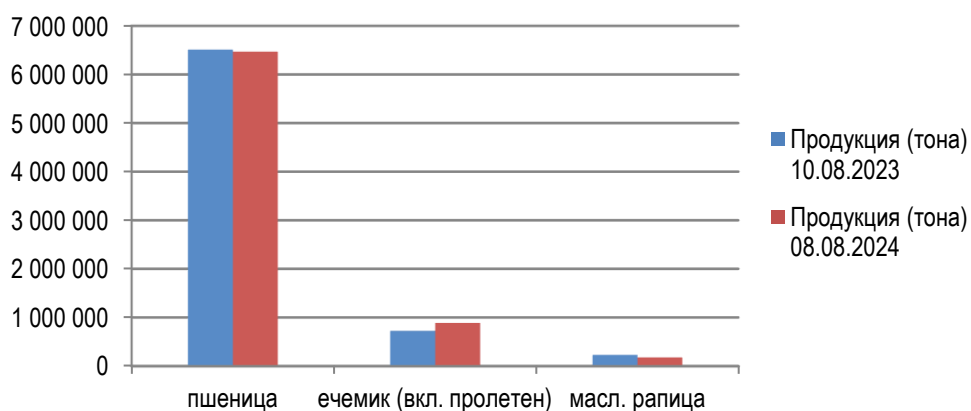
Реколта от есенници към 08.08.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	10.08.2023	08.08.2024	10.08.2023	08.08.2024	10.08.2023	08.08.2024	10.08.2023	08.08.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
пшеница	1 214 526	1 144 825	1 195 127	1 137 040	6 511 407	6 467 663	545	569	-5,7%	-4,9%	-0,7%	4,4%
ечемик (вкл. пролетен)	137 663	161 830	136 224	161 510	723 696	889 033	531	550	17,6%	18,6%	22,8%	3,6%
маслодайна рапица	88 626	73 262	87 576	71 386	230 124	178 993	263	251	-17,3%	-18,5%	-22,2%	-4,6%
ръж	8 039	5 633	6 425	5 070	16 014	11 865	249	234	-29,9%	-21,1%	-25,9%	-6,0%
тритикале	21 271	15 755	18 658	14 520	71 256	54 596	382	376	-25,9%	-22,2%	-23,4%	-1,6%

Източник: Оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Забележка: Площите за реколтиране за зърно се изчисляват като от засетите площи се извадят пропадналите площи и площите, прибрани като цяло растение за фураж

Продукция от основни есенни култури към 08.08.2024 г., сравнено със същия период на 2023 г.

1.2 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

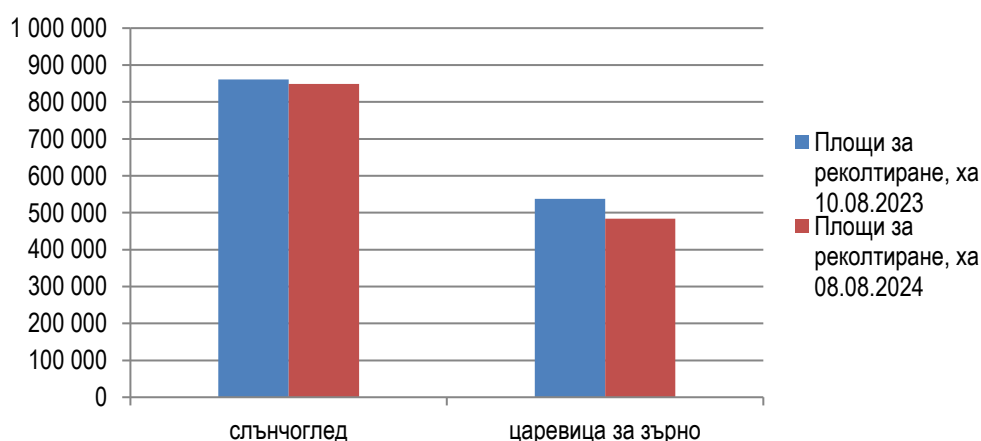
Кампанията по прибиране на реколтата от слънчоглед и царевица за зърно е все още в начален стадий. Към 8 август 2024 г. са добити 24 342 тона слънчоглед и 421 тона царевица.

Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 08.08.2024 г., ха

	Площи за реколтиране, ха		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	10.08.2023	08.08.2024	10.08.2023	08.08.2024	10.08.2023	08.08.2024	10.08.2023	08.08.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
слънчоглед	861 274	848 494	85	19 178	86	24 342	101	127	-1,5%	22462,4%	28204,7%	25,7%
царевица за зърно	537 304	483 478	-	117	-	421	-	360	-10,0%	-	-	-

Източник: Оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Площи за реколтиране със слънчоглед и царевица за зърно към 08.08.2024 г., сравнено със същия период на 2023 г.

Отразявайки съществено по-големия размер реколтирани площи, на този етап производството на тютюн от типове „Виржиния“ и „Бърлей“ изпреварва миналогодишното респективно с 53,5% и 11,3%, като при тип „Виржиния“ се отчита и по-висок среден добив. Засага прибраното количество Ориенталски тютюн е с 9,6% по-малко спрямо година по-рано, главно в резултат на намаление на площите.

Площи и производство на тютюн към 08.08.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	10.08.2023	08.08.2024	10.08.2023	08.08.2024	10.08.2023	08.08.2024	10.08.2023	08.08.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
Тютюн-Ориенталски	2 288	2 030	2 151	1 956	2 209	1 998	103	102	-11,3%	-9,1%	-9,6%	-1,0%
Тютюн-Виржиния	431	392	203	267	99	152	49	57	-9,0%	31,5%	53,5%	16,3%
Тютюн-Бърлей	140	193	113	145	160	178	142	123	37,9%	28,3%	11,3%	-13,4%

Източник: Оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

1.3 Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди

Към момента се наблюдава увеличение на годишна база на продукцията от пипер (с 6,2%), пъпеши (с 34,7%), дини и домати (с по над два пъти), отглеждани на открито. За това допринася увеличеният размер реколтирани площи в повечето случаи, в съчетание с нарастване и на добивите от декар (с изключение на пипера). Реколтата от ягоди е с 1,9% под миналогодишното ниво. Съществено изостава производството на зеле (със 17,9%), картофи (с 19,6%) и краставици от открити площи (с 30,4%), което се дължи до голяма степен на по-малкото засадени площи с трите култури през настоящата година.

За периода от началото на 2024 г. досега оранжерийното производство на домати и краставици се свива респективно с 31,8% и 22,3% на годишна база.

Площи и производство от зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди към 08.08.2024 г.

	Засадени площи (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	10.08.2023	08.08.2024	10.08.2023	08.08.2024	10.08.2023	08.08.2024	10.08.2023	08.08.2024	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
Картофи	7 479	5 011	1 720	1 327	28 553	22 965	1 660	1 731	-33,0%	-22,8%	-19,6%	4,3%
Зеле	1 343	731	206	149	3 467	2 847	1 683	1 911	-45,6%	-27,7%	-17,9%	13,5%
Дини	3 633	4 683	1 752	3 200	23 313	48 078	1 331	1 502	28,9%	82,6%	106,2%	12,8%
Пъпеши	2 865	2 978	1 461	1 838	9 822	13 232	672	720	3,9%	25,8%	34,7%	7,1%
Пипер на открито	2 246	1 964	680	770	4 649	4 937	684	641	-12,6%	13,2%	6,2%	-6,3%
Домати на открито	2 149	1 793	630	737	4 797	10 351	761	1 404	-16,6%	17,0%	115,8%	84,5%
Краставици на открито*	378	266	243	196	3 225	2 244	1 327	1 145	-29,6%	-19,3%	-30,4%	-13,7%
Ягоди на открито	879	851	853	829	5 889	5 779	690	697	-3,2%	-2,8%	-1,9%	1,0%
Домати в оранжерии	524	416	425	361	35 758	24 397	8 414	6 758	-20,6%	-15,1%	-31,8%	-19,7%
Краставици в оранжерии	388	318	316	272	34 081	26 473	10 785	9 733	-18,0%	-13,9%	-22,3%	-9,8%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от МЗХ

* Включва и корнишони

1.4 Площи и производство от трайни насаждения

При повече реколтирани площи и като цяло по-високи средни добиви от декар (с изключение на малините и крушите), отчетената към 08.08.2024 г. продукцията от череши, вишни, сливи, кайсии, малини, круши и праскови е с между 8,6% (череши) и близо три пъти (праскови) над нивото отпреди една година.

В начална фаза е беритбата на ябълки и десертно грозде от реколтата ` 2024, като досега са добити съответно 55 тона и 184 тона.

Площи и производство от трайни насаждения към 08.08.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
									Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
	10.08.2023	08.08.2024	10.08.2023	08.08.2024	10.08.2023	08.08.2024	10.08.2023	08.08.2024				
ябълки	4 285	4 159	16	6	135	55	844	917	-2,9%	-62,5%	-59,3%	8,6%
круши	581	641	17	47	99	259	582	551	10,3%	176,5%	161,6%	-5,3%
праскови	1 821	2 654	789	1 985	4 820	13 247	611	667	45,7%	151,6%	174,8%	9,2%
сливи	9 378	9 601	810	983	3 902	4 944	482	503	2,4%	21,4%	26,7%	4,4%
кайсии	2 354	2 862	2 149	2 848	11 069	15 845	515	556	21,6%	32,5%	43,1%	8,0%
череша	9 944	10 209	9 850	10 209	46 329	50 315	470	493	2,7%	3,6%	8,6%	4,9%
вишни	1 024	1 171	1 002	1 036	3 244	3 671	324	354	14,4%	3,4%	13,2%	9,3%
орехи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
малини	1 752	1 757	554	911	1 446	2 364	261	259	0,3%	64,4%	63,5%	-0,8%
лозя винени	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
лозя десертни	2 687	2 644	21	58	96	184	457	317	-1,6%	176,2%	91,7%	-30,6%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХ

1.5 Площи и производство от етерично-маслени култури

В края на първото десетдневие на месец август се отчита с 25,1% по-малко продукция от лавандулови насаждения на годишна база, поради намаление както на реколтираните площи, така и на средния добив от декар.

Площи и производство от етерично-маслени култури към 08.08.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
									Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
	10.08.2023	08.08.2024	10.08.2023	08.08.2024	10.08.2023	08.08.2024	10.08.2023	08.08.2024				
лавандула	13 757	11 336	12 768	10 321	51 620	38 641	404	374	-17,6%	-19,2%	-25,1%	-7,4%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХ

2. Външна търговия с основни земеделски култури

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури и плодове и зеленчуци по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 27/2024, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за м. май 2024 г.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 7 август 2024 г. средните изкупни цени на ечемик и царевица за страната се покачват съответно с 3,6% и 4,3% на седмична база. Същевременно, при рапицата, слънчогледа и пшеницата (хлебна и фуражна) се наблюдава незначително

поевтиняване, в рамките на 0,2% - 0,6%.

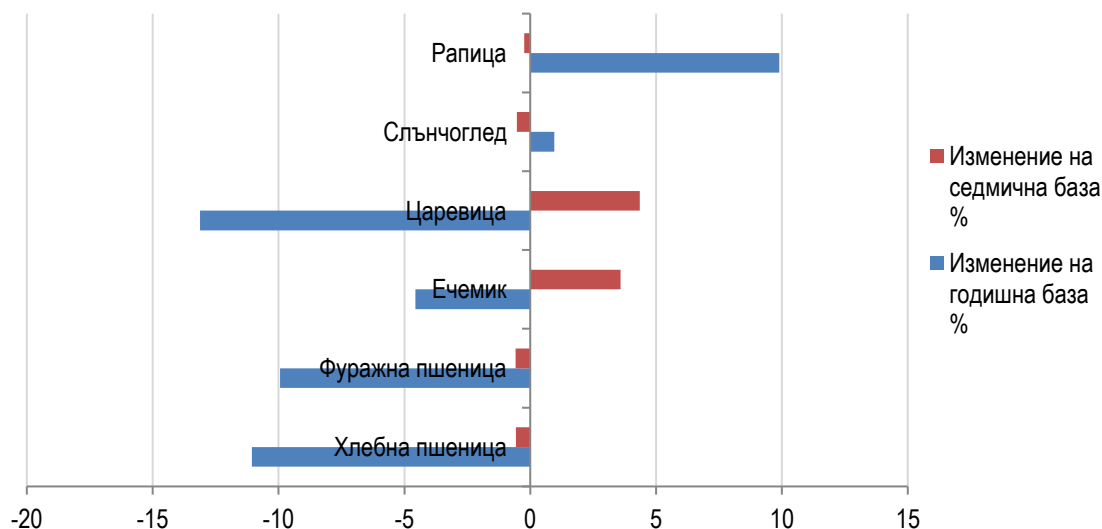
**Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури
към 07.08.2024 г., лв./тон без ДДС**

	09.08.2023	31.07.2024	07.08.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	395	353	351	-11,1	-0,6
Фуражна пшеница	376	341	339	-9,9	-0,6
Ечемик	332	306	317	-4,6	3,6
Царевица	414	345	360	-13,1	4,3
Слънчоглед	748	759	755	1,0	-0,5
Рапица	768	846	844	9,9	-0,2

Източник: САПИ ЕООД (средноседмични цени); изчисления на МЗХ

* няма данни

**Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури
към 07.08.2024 г.**

Основните зърнени култури продължават да се търгуват на по-ниски ценови нива, отколкото през аналогичния период на миналата година, като намалението е в границите от 4,6% (ечемик) до 13,1% (царевица). Слънчогледът и рапицата са поскъпнали респективно с 1% и 9,9% на годишна база.

3.2 Плодове и зеленчуци

Седмичните ценови изменения при предлагането на едро на основни плодове и зеленчуци на тържищата са преобладаващо във възходяща посока. Средните цени на едро на картофите, дините, оранжерийните домати, краставиците (български оранжерийни и вносни) и зелето се повишават с от 2,9% (картофи) до 7,6% (зеле) спрямо предходната седмица. По-евтино се търгуват прасковите (с 1,3%), зеленият пипер (с 9,3%) и пъпешите (с 11,3%).

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 09.08.2024 г., лв./кг

	11.08.2023	02.08.2024	09.08.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	1,26	1,05	1,08	-14,3	2,9
домати (оранжерийни)	2,30	2,58	2,66	15,7	3,1
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	*	*	*	-	-
краставици (оранжерийни)	2,52	2,91	3,11	23,4	6,9
краставици (внос)	*	2,67	2,84	-	6,4
пипер (зелен)	1,97	2,05	1,86	-5,6	-9,3
пипер (червен)	2,54	*	*	-	-
зеле	1,01	0,92	0,99	-2,0	7,6
дини	0,88	0,66	0,68	-22,7	3,0
пъпеши	*	1,24	1,10	-	-11,3
праскови	2,55	2,35	2,32	-9,0	-1,3
череша	*	*	*	-	-
ябълки (внос)	2,06	*	*	-	-
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: ДКСБТ; изчисления на МЗХ

* няма данни

Към 9 август 2024 г. средните цени на едро на зеле, зелен пипер, праскови, картофи и дини са с между 2% (зеле) и 22,7% (дини) под нивата отпреди една година. Поскъпване на годишна база бележат оранжерийните домати и краставици, съответно с 15,7% и 23,4%.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 09.08.2024 г.

